

L'Ajuntament de Palma va ser governat des de les primeres eleccions municipals democràtiques, del 1979, i fins a les del 1991, per coalicions entre els partits d'esquerra i de centre, amb Ramon Aguiló (PSOE) al capdavant sempre com a batlle. L'any 1991 el vot socialista caigué arreu de les Illes. També a Palma, on els socialistes i la resta de l'esquerra perderen l'alcaldia. El PP, de manera sorprenent, assolí la majoria absoluta (quinze dels vint-i-nou escons). I ho feia, a més, amb un candidat de circumstàncies: Joan Fageda, que havia perdut les anteriors eleccions i que finalment havia estat el candidat perquè ningú més del seu partit no havia acceptat ser-ho. S'inicià així el llarg mandat conservador a l'Ajuntament de la capital illenca, mandat que dura fins a avui. Fageda revalidà la majoria absoluta el 1995 i 1999. El 2003 Fageda no repetí, ja que optà per presentar-se a senador a les següents eleccions generals (2004), i va ser substituït per Catalina Cirer.

Cirer, la populista. Els partits que havien format el Pacte de Progrés tant a Mallorca com a Balears durant aquella legislatura (1999-2003), pensaven el 2003 que les seves delegacions a Palma (les del PSOE, PSM, EU-Verds i UM) assolirien prou escons conjuntament (quinze) per desallotjar el PP de l'alcaldia. La idea arribava abonada, per una banda, per l'avantatge que els conferia governar Balears i el Consell de Mallorca, i, per l'altra, perquè en el PP de Palma s'havia desfermat al mes de febrer una guerra interna entre la candidata Cirer i José María Rodríguez (secretari general del PP balear i aleshores regidor de Palma, que controlava l'aparell del partit a la capital). La disputa entre els conservadors se saldà amb la sortida de Rodríguez de la candidatura palmesana per passar a la llista al Parlament (després va ser nomenat conseller d'Interior i Funció Pública del Govern). Aquest moviment feia pensar a l'esquerra que Cirer patiria a les urnes la crisi i que si més no una part petita dels votants conservadors no li donarien la seva confiança.

A banda, a l'esquerra també l'anima-va pensar que Cirer era una política que mai no s'havia enfrontat a les urnes. La

Palma, tots contra Cirer

Les eleccions municipals a Palma són una batalla entre la populista alcaldessa Catalina Cirer i tota l'oposició i UM.

candidata havia entrat en política l'any 1993 de la mà del seu amic Gabriel Canelles (president balear entre 1983 i 1995). Aquell any el president remodelà el seu govern i nomenà un grup de joves consellers: Rosa Estaràs, Jaume Matas, Bartomeu Reus i Catalina Cirer. Ella no tenia cap formació política i era totalment desconeguda. Treballava d'administrativa en un banc, ballava folklore mallorquí i participava en activitats socials catòliques. En el seu pas pel Govern, com a consellera d'Interior, no brillà gaire. Tot i això, Canelles, quan tornà a guanyar les eleccions el 1995, va continuar confiant en ella. És més, quan el 1996 José María Aznar va assolir la presidència del Govern espanyol va ser nomenada, sorprenent-

ment, delegada del Govern a Balears. Va ser el càrrec a partir del qual adquirí molta notorietat pública. El seu caràcter populista la feia aparèixer sovint pels mitjans: ara vestida de pagesa ballant boleros –juntament amb una filla seva, aleshores molt petita–, suara disfressada pel carnaval, altres cops amb la samarreta del Mallorca –és una gran aficionada– animant l'equip al camp de futbol, i sempre amb la seva aparença de persona del poble: senzilla, sense sofisticacions en el vestir i no gaire preocupada per la imatge. L'esquerra menystenia Cirer, no creia que pogués guanyar les eleccions. Tanmateix, en tancar-se les urnes els resultats ben aviat mostraren l'equivocació que havien comès els progressistes. Cirer

A l'esquerra, acte de Catalina Cirer en una barriada de Palma, el passat 22 d'abril.

A la dreta, Aina Calvo, en el centre, en la presentació de la seva candidatura, el passat dia 20 d'abril, a la plaça de Cort de Palma.

obtenia novament per al PP, i per quarta vegada consecutiva, la majoria absoluta: quinze regidors.

La tasca de la primera alcaldessa de la història política de Palma s'ha caracteritzat per una inusitada activitat d'obres públiques. Se n'han fet de tota mena: aparcaments, nous vials, s'ha destruït el Parc de ses Estacions per construir-hi a sota l'estació central de tren i autobusos i a sobre s'ha reconstruït el Parc –si bé força diferent a l'anterior–, s'ha fet la primera de línia del metro –entre el centre de Palma i el Campus de la UIB–, s'han iniciat les obres del nou hospital balear de referència a Son Espases... Totes aquestes grans obres –són les més representatives, però no les úniques– han rebut una forta contestació social. Els veïns propers a la zona del Parc han protestat perquè l'Ajuntament l'inaugurà el 1995 i al cap de quatre anys el canvià en bona mesura per construir-hi un aparcament a sota i ara l'ha destruït totalment per fer-hi a sota l'obra esmentada. Com a resultat, el nou parc de superfície és molt diferent a l'anterior: amb menys verd, més ciment i un aspecte general que no els agrada. En una altra zona propera, els veïns també

Les candidatures presentades

L'any 2003 es presentaren deu candidatures: PP, PSOE, EU-Verds, PSM, UM i cinc més de caràcter molt minoritari que no assoliren representació: Agrupación Social Independiente (ASI), una formació anticatalanista que obtingué 3.166 vots (2%); Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), que recollí 433 sufragis (0,3%); Clau, una formació també anticatalanista, que va fer 1.431 vots (0,9%); Partit Radical de les Illes Balears (RPIB), d'inspiració ideològica desconeguda, que conreà 727 paperetes (0,4%) i, finalment, la Coalició de Treballadors per la Democràcia, d'ideologia esquerrana radical, que sumà 272 vots (0,1%).

Enguany es presenten altre cop deu candidatures: PP, PSOE, Bloc (format per PSM, EU-Verds i ERC) i UM, que són les quatre que tenen assegurada la representació i que en el cas d'UM és possible que la recuperi, i a més, sis candidatures més que no tenen cap opció d'assolir ni un regidor: Partido Balear, ASI, Unió d'es Pòbble Baléa (no són errates: el nom és així de pintoresc) i Partit Illenc de ses Illes Balears, tots ells de caire anticatalanista, l'esquerrana Coalició de Treballadors per la Democràcia i, finalment, una candidatura de nom molt naïf, Por un Mundo más Justo, d'ideologia desconeguda.

s'han mobilitzat per protestar en contra de la conversió del futur nou parc que havia promès el PP per a la barriada en un vial per a cotxes, a sobre del traçat del metro. També es creà una plataforma ciutadana per criticar l'actuació de l'Ajuntament al Parc de ses Estacions, que, entre altres coses, ha significat la

destrucció d'un pont –catalogat i amb protecció– de principi del segle XX, que salvava la via del tren; l'Ajuntament s'ha limitat a construir una còpia en el seu lloc –"reconstrucció", en diu–, davant de la irritació veïnal que ho considera una burla. A la barriada des Secar de la Real, tant els frares del

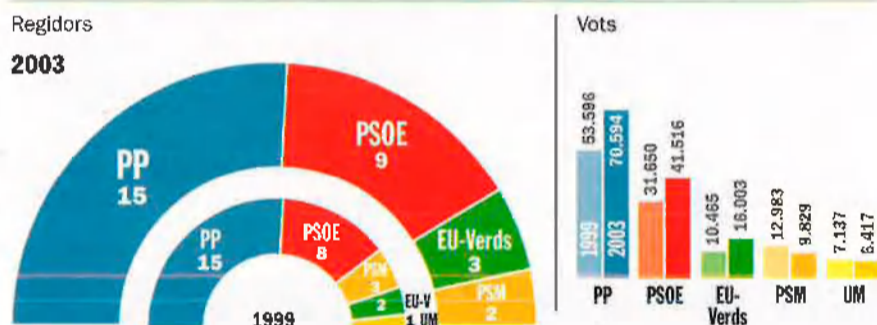

MIGUEL PAYERAS

El PP, PSOE, Bloc i UM es disputen el 27 de maig la majoria que ha de governar l'Ajuntament de Palma.

Composició de l'Ajuntament de Palma

monestir medieval del mateix nom –on visqué Ramon Llull– com molts veïns han creat una altra plataforma social per protestar contra la construcció del nou hospital de referència balear perquè consideren que ofega visualment el conjunt patrimonial del monestir i que s'hi construeix allà per interessos privats d'especuladors immobiliaris.

Les crítiques veïnals no han aturat Cirer. L'alcaldeessa considera que el seu mandat ha estat de transformació positiva per a la ciutat i apel·la als ciutadans perquè valorin les obres fetes que, al seu parer, milloraran la qualitat de vida de tothom. Immune a les mobilitzacions en la seva contra, Cirer desplega la seva innata capacitat populista, en la qual fia la reelecció. És fàcil veure-la passejant amb el seu home a peu pels carrers de la ciutat, de compres a qualsevol botiga o a El Corte In-

glés, acompanyant les seves filles a l'escola, fent cua per aconseguir la targeta ciutadana –que atorga l'Ajuntament–, comprant queviures en un mercat popular... i sense cap desplegament oficial, com una ciutadana més. Això, per no parlar de quan participa com una balladora més de boleros en festes populars, o va al futbol a animar el Mallorca. Sempre sense escorta i amb una paraula amable a punt per als molts conciutadans que la reconeixen i l'aturen per comentar-li alguna cosa. Aquesta capacitat de connexió amb la gent de carrer, aquesta imatge de persona normal molt allunyada de l'estereotipat comportament habitual en els polítics amb responsabilitat de govern, és el seu punt fort.

L'oposició. Els partits de l'oposició amb representació, PSOE i Bloc, així

com UM que aspira a tornar a entrar a l'Ajuntament (el 2003 perdé l'únic regidor que hi tenia), confien de batre la majoria absoluta conservadora. Els socialistes han fet una revolució a la llista electoral. L'encapçala Aina Calvo, una candidata nova que s'inicià en política el 2003 com a diputada balear i que el 2004 passà a ocupar un càrrec al Ministeri d'Afers Exteriors de Zapatero. L'octubre de l'any passat abandonà el govern de Madrid i des d'aquell moment es dedica a la candidatura a Palma. Amb el suport de la cúpula socialista central –la presentà a Palma la vicepresidenta De la Vega– desplega una campanya peculiar: té poca presència mediàtica, però es reuneix amb milers de persones. L'aposta consisteix en la conjunció de la frescor que ella aporta i la bona imatge que Zapatero té entre el votant socialista –no oblidem que a Palma el PSOE té un comportament electoral molt semblant a l'estatal, mentre que al conjunt de Mallorca la mitjana és més baixa– per donar la sorpresa i que Calvo pugui sumar un parell més d'escons als nou que ara tenen els socialistes. Aquests onze regidors, més els del Bloc i/o UM, permetrien evitar la majoria absoluta de Cirer i intentar fer un pacte d'esquerra o centre-esquerra que donés la batllia a Calvo.

Per la seva banda, el Bloc (PSM, EU-Verds i ERC) confia en Eberhard Grosske com a cap de llista. El 2003 convertí EU-Verds en la tercera força de Palma, amb tres regidors, i va desplaçar el PSM, que n'obtingué dos, al quart lloc. L'objectiu del Bloc és, si més no, repetir els cinc escons de fa quatre anys. Com que la majoria absoluta són quinze, si el PSOE n'augmenta un o dos i el Bloc es manté, l'esquerra podria formar govern municipal.

UM fa prop d'un any que treballa intensament perquè Miquel Nadal, el candidat, aconseguixi entrar a l'Ajuntament. Probablement no ho aconseguirà si Cirer no perd la majoria absoluta. Aleshores els nacionalistes –que pensen que l'esquerra per si sola no farà quinze regidors– serien els que tindrien la clau de la nova majoria. I Nadal ja ha dit que el pacte hauria de convertir-lo en el nou batlle de Palma.

Miquel Payeras